

Aquí es diu i aquí es queda

Em calma saber que darrere cada decisió o episodi de vida hi ha una tribu disposada a fer de xarxa

Foto: Jörg Schubert

A vegades l'allioli es talla, però menjarem allioli. És mon cosí J., que m'escriu per Instagram i, tot i fer mesos que no ens hem parlat, tots dos ja sabem de què va la cosa, per què m'ho diu. Sovint parlem en clau, a la meva família, quan parlem d'una notícia no oficial, com per dissimular. No sé a les vostres, però a la meva la informació confidencial s'escampa de secret en secret com una bassa d'oli, sense fer soroll ni mala intenció, sense jutjar; corre la informació com si fóssim espies de la KGB fins que tots acabem sabent tot el que s'ha de saber amb absoluta discreció i quan ens veiem i és hora de fer oficial la notícia tothom es fa el sorprès. És una convenció familiar el lema de la qual és aquí es diu i aquí es queda, que si em dieu que passa a totes les famílies m'ho creuré. Jo ric i li dic que tenim un sistema de comunicacions secretes muntat que un dia ens duran a una universitat com a cas d'estudi. ?Et preguntaria en quin punt estàs però ja ho sé tot?, em fa. ?Va, t'avanço una primícia -li dic jo- que encara no l'he explicat a ningú: estic fent el sopar?. ?Haha. Burra?.

De vegades, però, el sistema de comunicacions falla. Vaig tenir la sort de créixer entre el mar i la

ribera. I allò era el somni de tota criatura: mon iaio tenia tot tipus d'animalons, a l'hort: gats, gossos, cavalls, estruços -sí, estruços-, conillets d'Índies i tota classe d'ànecs i aneguets. Per a sort meva, sempre hi havia algun cadellet per acaronar i un cavall que em duia de passeig. El primer cavall que recordo es deia Careto i als meus cinc o sis anys i a mi ens flipava que fos tan gros, i tan fort, i que mirés les coses amb aquella cara de tenir-ho tot sota control; em semblava un ésser gairebé màgic, ple d'una vida interior que no sabia com explicar. Que ens vam menjar el Careto ho vaig saber quan ja havia fet els divuit anys. A mon cosí M. se li va escapar rememorant historietes d'infància: ?...Sí, com aquell dia que mos vam menjar el Careto?. Què vols dir mos vam menjar el Careto?, recordo que li vaig contestar amb mig somriure entre la histèria i l'estupefacció a la fresca d'una nit d'estiu amb una Estrella Damm a la mà. ?Pensava que ho sabies, si ho sabem tots!?

L'E. és la germana petita de ma mare i la meva tia més jove. Només ens portem tretze anys. Quan era menuda i els meus pares m'havien de deixar amb algú, jo mostrava enfervoridament el meu interès que fos ella la meva cangur. I ara ja ho puc explicar: quan això passava i em quedava uns dies a casa seva, que vivia amb l'avi, els dos sols, quan l'avi s'havia adormit, l'E. em deia: ?Marieta -encara ara em diu així-, aixeca't que mo n'anem.? I sortíem del llit i agafàvem el cotxe i ens en anàvem a l'Ametlla de Mar, que era estiu, i ella havia quedat amb amics per anar a una terrasseta davant del mar, ja voràs que bé, i si mo'n riurem. I jo devia tenir deu anys i ella vint-i-tres i us juro que -lleial com li era i a pesar que fos una cosa evident- li vaig guardar el secret que fumava d'amagat fins aquest Sant Esteve passat. Jo em sentia gran, al lloc on havia de ser, vull dir, quan anava amb ella amb el cotxe de nit -perquè jo era una nena molt madura, d'aquestes que fan angúnia i tot- i sonava David Bowie, Duran Duran, The Clash o Locomia. Res a veure amb el que sonava per casa mons pares o pel col·legi de monges on em duïen.

Quan siguis mare, m'entendràs. Aquesta em sembla que és la frase que més vegades m'ha dit la meva mare en els últims vint anys. Fins que va saber que volia ser mare, que va deixar de dir-me-la, per una qüestió de tacte. Ma mare és el centre de comandaments d'aquest sistema de comunicació secret, al mateix nivell que la mare de mon cosí J., la mare de l'altre cosí M. i amb l'altra tia, l'E., que amb el temps s'ha acabat convertit en una professional de l'espionatge.

Potser és perquè estic llegint *Vincles ferotges* (<http://www.laltraeditorial.cat/llibre/vincles-ferotges-la-dona-singular-i-la-ciutat/>), de Vivian Gornick (L'Altra editorial) i estic pensant més profundament en la petjada de les relacions familiars, amb totes les coses bones i dolentes que comporta. I lluny de desagradar-me, em calma saber que al darrere de cada decisió o episodi de vida hi ha una tribu disposada a fer de xarxa, per si caus. I saber-me també part d'aquesta xarxa, per si algú altre cau. Una xarxa on no ens cal parlar, si no volem, o podem xerrar pels colzes si ens ve de gust perquè en el fons no hi ha secrets, o portar tota una conversa en clau on una frase tan tonta com que a vegades l'allioli es talla, però menjarem allioli et faci emocionar.